

Amendementen Liberaal Groen

Liberaal Groen heeft op 20 november 2020 12 amendementen voor het VVD-verkiezingsprogramma 2021 – 2025 ingediend bij het Hoofdbestuur.

Dit document bevat deze 12 amendementen (de nummers bij de amendementen zijn de nummers die Liberaal Groen gebruikt heeft bij de vergadering met leden op zaterdag 14 november).

Via MijnVVD kan je je aanmelden voor de verschillende online deelsessies waarin de amendementen besproken worden. De meeste van onze amendementen worden behandeld op donderdag 10 december 19.30 – 22.30. Dan is de deelsessie voor de amendementen over de thema's Klimaat & Energie, Landbouw & Natuur.

Op zaterdag 12 december 10.00 – 16.00 is de Algemene Vergadering, waarin de amendementen aan bod komen die vanuit de deelsessies aan die AV zijn aangeboden.

Naam indiener(s) :	Bram Cool, Donald Kreiken
Netwerk :	Liberaal Groen
Zinnummer van :	1171
Zinnummer tot :	1171
Actie :	Toevoegen
Originele tekst :	
Wijzigingen in / Toegevoegde tekst / Motie / Vraag/opmerking :	<p>Als we nu weten dat onze (klein)kinderen in de toekomst problemen krijgen met de luchtkwaliteit, afhankelijkheid van onvriendelijke buitenland en verslechtering van klimaat en milieu, dan willen we die problemen voorkomen. Niet door te veroordelen hoe we ons leven nu inrichten, maar vanuit het optimisme dat technologie en verandering ons kansen bieden deze problemen aan te pakken. Wij werken aan oplossingen die onze levensstijl mogelijk maakt met minder schade voor het milieu, zonder mensen op kosten te jagen of verboden en plichten op te leggen. Bijvoorbeeld door in te zetten op slimme innovaties en op circulaire bedrijfsmodellen die maken dat we efficiënter omgaan met energie of grondstoffen kunnen hergebruiken. Bij het verdelen van de lasten, geldt daarbij het principe 'de vervuiler betaalt', waarbij we als liberalen de middelen aan de markt laten. Zo creëren we werkgelegenheid en kansen voor de toekomst onze economie.</p>
Toelichting :	<p>De inleiding van het verkiezingsprogramma begint rijkelijk laat over duurzaamheidsvraagstukken, waaronder klimaatverandering en de opgave voor de energietransitie die hieruit volgt.</p> <p>Als liberalen zijn wij optimisten en denken we in kansen. Om die reden mag een verduidelijkende en wervende tekst in de inleiding van het verkiezingsprogramma niet ontbreken. Daarbij wordt het principe 'de vervuiler betaalt' onderschreven (anders komt de rekening uiteindelijk terecht bij de belastingbetaler, de volgende generatie of andere landen; dat is niet liberaal). En verder biedt investeren in duurzaamheidsthema's kansen voor de Nederlandse economie en werkgelegenheid op korte en lange termijn.</p> <p>N.B. De tekst in het amendement komt nagenoeg letterlijk uit het discussiestuk van Klaas Dijkhoff uit 2019, 'Liberalisme dat werkt voor mensen'.</p>

Naam indiener(s) :	Bram Cool, Donald Kreiken
Lokaal / regionaal / thematisch netwerk :	Liberaal Groen
Zinnummer van :	1171
Zinnummer tot :	1171
Actie :	Toevoegen
Originele tekst :	nvt
Wijzigingen in / Toegevoegde tekst / Motie / Vraag/opmerking :	Liberaal klimaat- en milieubeleid heeft als fundamenteel en onvervreemdbaar uitgangspunt het principe 'De vervuiler betaalt'
Toelichting :	De VVD moet helder maken welk principe het ankerpunt is voor liberaal klimaat- en milieubeleid. Daar waar dit principe niet wordt toegepast komt de rekening uiteindelijk terecht bij de belastingbetaler, de volgende generatie of andere landen. Dat is wat liberalen niet moeten willen.

Amendement

Amendement A6

Naam indiener(s) :	Ruben Graafland (Liberaal Groen), Donald Kreiken	
Gemeente :	Amsterdam	
Zinnummer van :	1281	
Zinnummer tot :	1281	
Actie :	☒ Toevoegen	
Originele tekst	We stimuleren ondernemerschap en ondersteunen middeninkomens met verstandig financieel beleid gericht op economische groei.	
Wijzigingen in / Toegevoegde tekst / Motie / Vraag/opmerking :	<u>Nieuwe bullet toevoegen:</u> Duurzame economische groei. Door te investeren in duurzame groei zorgen we dat we ook in de toekomst een competitieve economie hebben. Hiertoe breiden we verduurzamingsregelingen voor ondernemers zoals de Energie-investeringsaftrek en de Investeringsubsidie Duurzame Energie, uit.	
Toelichting :	Duurzame groei is een randvoorwaarde voor een toekomstbestendige economie. Het bevorderen van duurzame groei moet dan ook duidelijk naar voren komen in het verkiezingsprogramma van de VVD. In plaats van een "2 voor 12" geluid, kan de VVD de roep om duurzaam herstel en een duurzame economie vormgeven als een geluid van kansen. Wel is het belangrijk ambitie uit te stralen. Dit amendement beoogt die ambitie explicieter op te nemen in het verkiezingsprogramma daar waar gesproken wordt over economische groei. Enerzijds door het punt over duurzame verder uit te breiden, anderzijds door het hoger in de lijst, explicieter op te nemen.	

Naam indiener(s) :	Detlef Meijer, Wouter Verduyn
Lokaal / regionaal / thematisch netwerk :	Liberaal Groen
Zinnummer van :	2886
Zinnummer tot :	2886
Actie :	Wijzigen
Originele tekst :	Wanneer deze doelstelling met betaalbare of slimmere technieken kan worden gehaald, kan van deze afspraken en termijn worden afgeweken.
Wijzigingen in / Toegevoegde tekst / Motie / Vraag/opmerking :	De VVD is van 'afpraak is afspraak'. De doelstellingen zoals vastgesteld in het Klimaatakkoord en Klimaatwet dienen te worden gehaald, zowel die voor 2030 als die voor 2050. De maatregelen kunnen echter wijzigen als er nieuwe technologieën zijn waarmee de doelstellingen sneller en/of betaalbarer behaald kunnen worden.
Toelichting :	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe maatregelen en technologieën maken het wellicht mogelijk om goedkoper of sneller de doelstellingen te halen. • De VVD staat voor de doelstellingen voor 2030 en voor 2050; de manier waarop we die doelstellingen halen kan wijzigen. • De VVD streeft naar een betrouwbare overheid om voor ondernemingen een gunstig en betrouwbaar investeringsklimaat te creëren. Het ter discussie stellen van de doelstellingen in het Klimaatakkoord getuigt van onbetrouwbaarheid; als VVD willen we juist betrouwbaarheid uitstralen. • Tevens is het vasthouden aan lange-termijnafspraken essentieel voor een aantrekkelijk investeringsklimaat voor bedrijven die in de energietransitie willen participeren.

Naam indiener(s) :	Detlef Meijer, Donald Kreiken
Lokaal / regionaal / thematisch netwerk :	Liberaal Groen
Zinnummer van :	2891
Zinnummer tot :	2891
Actie :	Wijzigen
Originele tekst :	Alternatieve duurzame technologieën, zoals Carbon Capture and Storage (CCS), Carbon Capture and Usage (CCU), waterstof, (kleinschalige) kernenergie of de ontwikkeling van een Thoriumreactor komen daarom in aanmerking voor de stimuleringsregeling voor duurzame energietransitie (SDE++).
Wijzigingen in / Toegevoegde tekst / Motie / Vraag/opmerking :	<p>Kernenergie en Carbon Capture and Usage (CCU) zullen in aanmerking komen voor Stimuleringsregeling voor Duurzame Energietransitie (SDE++).</p> <p>De verdere uitontwikkeling van de thoriumtechnologie ondersteunen wij in Europees verband.</p>
Toelichting :	<ul style="list-style-type: none"> • CCS komt nu al in aanmerking voor de SDE++ • Waterstof wordt gemaakt van elektriciteit. De duurzame elektriciteitsopwek om waterstof te maken wordt SDE++ gesubsidieerd. Waterstof is namelijk een energiedrager, geen bron (zoals wind, zon, biomassa en kernenergie bijvoorbeeld). • De 'ontwikkeling' van thoriumreactoren kan niet mbv SDE++ gesubsidieerd worden omdat SDE++ een exploitatiesubsidie is (dus per geproduceerde eenheid energie). Thorium zou door een innovatie- of ontwikkelsubsidie gesubsidieerd kunnen worden. De ontwikkeling van thorium/MSR-reactoren vergt enorme investeringen die we alleen in Europees verband willen doen.

Naam indiener(s) :	Detlef Meijer, Margreet van Gastel
Lokaal / regionaal / thematisch netwerk :	Liberaal Groen
Zinnummer van :	2953
Zinnummer tot :	2954
Actie :	Wijzigen
Originele tekst :	Verlaging van de prijs van energie uit warmtenetten door deze voor bepaalde tijd te vergunnen via een aanbesteding. Zo ontstaat concurrentie en daalt de prijs van energie.
Wijzigingen in / Toegevoegde tekst / Motie / Vraag/opmerking :	Verlaging van de prijs van energie uit warmtenetten door deze voor bepaalde tijd te vergunnen via een aanbesteding. Om het draagvlak voor de warmtetransitie te vergroten zal, net als bij windparken en zonneweides, gestreefd worden om burgers te laten participeren in een warmtesysteem. Deze maatregelen leiden tot een lagere prijs van warmte.
Toelichting :	Zelf participeren in het warmteproject - i.p.v. langdurig aan een partij verbonden zijn - vergroot het draagvlak; dat is bij wind-op-land en zon-op-land al aangetoond.

Naam indiener(s) :	Hester Klein Lankhorst, Paul Picauly, Hugo Bellaart, Donald Kreiken
Gemeente :	Liberaal Groen / Den Haag
Zinnummer van :	2979
Zinnummer tot :	2979
Actie :	Toevoegen
Originele tekst :	
Toegevoegde-tekst-~~✓~~	<u>Nieuwe bullet</u> Door in te zetten op een circulaire economie kan Nederland wereldwijd een leidende rol nemen bij efficiënt gebruiken van grondstoffen en beperken van afval. Hierbij geldt het principe “de vervuiler betaalt”. Om dit mogelijk te maken werken we samen met het bedrijfsleven aan het sluiten van materiaalketens. We zetten in op recyclebare producten en verpakkingen, en op het hergebruik van kunststoffen en andere materialen in bijvoorbeeld de bouw.
Toelichting :	De afhankelijkheid van grondstoffen en de milieuschade van (plastic) afval vormen een groot, internationaal probleem. Tegelijk biedt het anders inrichten van onze materiaalketens grote economische kansen. Het verkiezingsprogramma gaat in algemene bewoordingen in op „inzamelen en hergebruik van materialen” en „[het toewerken] naar een circulaire economie”, maar wordt hierin nergens concreet. Ook hier hoort de VVD het adagium ‘de vervuiler betaalt’ uit te dragen in plaats van dit alleen op het bedrijfsleven af te schuiven.

Naam indiener(s):	Cees Eenhoorn, Donald Kreiken	
Gemeente :	Thematisch Netwerk Liberaal Groen	
Zinnummer van :	3023	
Zinnummer tot :	3023	
Actie :	Toevoegen	
Originele tekst :	☐ Voortzetting van subsidieregelingen om groen gas uit mest op te wekken, bijvoorbeeld via vergisting.	
Wijzigingen in / Toegevoegde tekst / Motie / Vraag/opmerking :	<p>Na regel 3023, nieuwe bullet:</p> ☐ De veehouderij is nergens efficiënter dan in Nederland. Dat mag in de prijs van vlees meer op waarde worden geschat. Wanneer externe milieueffecten van de vleesproductie worden meegenomen in de prijs, wordt het voor de boer mogelijk om nog verder te innoveren en te verduurzamen op vlak van broeikasgassen, fijn stof en stikstof.	
Toelichting :	<p>Vlees zorgt voor aanzienlijke milieuproblemen, o.a. aangaande stikstofuitstoot en broeikasgassen. Bij het opnemen van de externe milieukosten in de vleesprijs gaat de consument iets meer per kilo vlees betalen. Dit kan veehouders 600 mln euro per jaar extra opleveren. Deze opbrengsten kunnen worden gebruikt voor zaken als een fonds om overschakeling naar duurzame landbouw makkelijker te maken, zoals emissiearme en diervriendelijke stalsystemen, het verhogen van de grondwaterstand onder veenweidegebieden en meer ruimte voor natuurbeheer door boeren.</p> <p>De Duitse Landbouwminister werkt aan een vergelijkbare dierenwelzijnshoofing op vlees.</p>	

Naam indiener(s):	Gijs Dröge, Stijn Nijssen
Gemeente :	Wassenaar
Zinnummer van :	3120
Zinnummer tot :	3121
Actie :	Wijzigen
Originele tekst :	Maar door de komst van de elektrische auto en andere emissieloze voertuigen betaalt een deel van de automobilisten juist fors minder. Daarom zijn wij er voor dat emissieloze auto's per kilometer gaan betalen.
Wijzigingen in / Toegevoegde tekst / Motie / Vraag/opmerking :	Ook emissieloze auto's betalen belastingen die onderdeel zijn van de stroomprijs. Uiteindelijk zijn wij er voor dat alle auto's per kilometer gaan betalen.
Toelichting :	De suggestie dat emissieloze auto's voor het verbruik van stroom geen belasting betalen is apert onjuist: gemiddeld rekent het rijk 12 cent belasting per kWh. Beter is daarom de regels neutraler te formuleren.

Naam indiener(s) :	Donald Kreiken, Stijn Nijssen
Gemeente :	Amsterdam
Zinnummer van :	3208
Zinnummer tot :	3208
Actie :	Wijzigen
Originale tekst :	Hiervoor verbeteren we de reistijden, frequentie en het reiscomfort van deze verbindingen
Wijzigingen in / Toegevoegde tekst / Motie / Vraag/opmerking :	Hiervoor verbeteren we de reistijden, frequentie en het comfort van internationaal treinverkeer en investeren we op de lange termijn in rail-infrastructuur voor hogesnelheidstreinen.
Toelichting :	<p>In aanvulling op regel 3208, biedt internationaal treinverkeer binnen een straal van 600 km een duurzaam alternatief voor korte vluchten.</p> <p>Hiervoor zullen niet alleen op korte termijn verbeteringen moeten worden doorgevoerd, maar is het (gegeven lange doorlooptijden) noodzakelijk nu al te kijken naar verbetering en uitbreiding van de rail-infrastructuur voor betere HSL-verbindingen en internationaal treinverkeer richting Antwerpen (HSL-Zuid), Berlijn of Hamburg (Lelylijn).</p>

Naam indiener(s) :	Marco Middelkoop, Detlef Meijer	
Gemeente :	Hattem	
Zinnummer van :	3219	
Zinnummer tot :	3226	
Actie :	Wijzigen	
Originele tekst :	<p>Om vliegroutes in Nederland te optimaliseren en te verkorten loopt een algemene herziening van het Nederlandse luchtruim. Dit leidt tot minder geluidsoverlast en CO₂- uitstoot. Met deze herziening en de toekomstige opening van Lelystad Airport, kan de luchtvaart in Nederland beheerst groeien en kan Schiphol zich blijven ontwikkelen als internationale luchthaven. De komende jaren zetten we in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Verstevigen van het vestigingsklimaat door voorrang te geven aan vluchten die het (inter-) continentale netwerk en de hubfunctie van Schiphol versterken. De overige luchthavens zijn de belangrijkste luchthavens voor vakantievluchten. ☒ Milieuwinst door schonere en stillere vliegtuigen kan Schiphol inzetten voor groei van het aantal vliegbewegingen. Op dezelfde manier kan ook de luchtvaart op Rotterdam-The Hague, Eindhoven en Lelystad Airport gecontroleerd groeien. 	
<u>Wijzigingen in /</u> Toegevoegde tekst / Motie / Vraag/opmerking :	<p>Om vliegroutes in Nederland te optimaliseren en te verkorten loopt een algemene herziening van het Nederlandse luchtruim. Dit dient te leiden tot minder geluidsoverlast en CO₂- uitstoot. Met deze herziening en de opening van Lelystad Airport dient de CO₂-uitstoot van de Nederlandse luchthavens de komende jaren lager te blijven dan het niveau van de CO₂-uitstoot in 2019. Groei kan dus alleen mogelijk gemaakt worden door schonere en stillere vliegtuigen. De komende jaren zetten we in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Verstevigen van het vestigingsklimaat door voorrang te geven aan vluchten die het (inter-) continentale netwerk en de hubfunctie van Schiphol bestendigen. ☒ Versneld ontwikkelen van internationale treinverbindingen o.a. door treinreizen dezelfde fiscale behandeling te geven als vliegreizen. 	
Toelichting :	<p>Schiphol hoeft de komende regeerperiode niet te groeien om haar internationale zakelijke netwerk te onderhouden, zeker niet nu Corona blijvend zorgt voor minder vliegbewegingen en meer internationale communicatie via videovergadering etc.</p> <p>Inzetten op groei van Schiphol betekent dan alleen extra vakantievluchten, die hoge maatschappelijke kosten veroorzaken en door de fiscale vrijstellingen van vliegen vooral stimuleren dat Nederlanders geld uitgeven in het buitenland ipv in Nederland.</p> <p>Betere treinverbindingen kunnen de korte vluchten overnemen, maar worden pas competitief als er een level playing field is tussen treinverkeer en vliegverkeer.</p>	

Amendement

Amendement A54

Naam indiener(s) :	Jos van Loozenoord, Donald Kreiken	
Gemeente :	Netwerk Liberaal Groen	
Zinnummer van :	3296	
Zinnummer tot :	3296	
Actie :	Schrappen	
Originele tekst :	3296 Bestaande fosfaat- en dierenrechten blijven bij een uitkoop van boerenbedrijven via minnelijke verwerving beschikbaar voor boeren die emissiearm willen produceren.	
Wijzigingen in / Toegevoegde tekst / Motie / Vraag/opmerking :		
Toelichting :	Doel van uitkoop boerenbedrijven is reductie van uitstoot en het daar mee mogelijk maken van economische activiteiten als bouwen. Als de emissie- en dierenrechten gewoon doorverkocht kunnen worden is het saldo nul. Uitkoopsom moet voldoende zijn zonder doorverkoop van rechten.	